

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ СУД У НИШУ
27Гж.бр.707/2017
26.01.2017. године
Н и ш

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У НИШУ, у већу састављеном од судија: Данијеле Николић, председника већа, Слободанке Китановић и Добриле Здравковић, чланова већа, у правној ствари тужиоца АА из Врања, кога заступа АА1 адвокат из Врања, против туженог Републичког завода за здравствено осигурање Београд - Филијала за Пчињски округ у Врању за повраћај средстава, вредност спора 421.440,00 динара, одлучујући по жалби туженог изјављеној против пресуде Основног суда у Врању 5П.бр.3006/11 од 17.05.2013. године, на основу одлуке Уставног суда Уж.бр.1804/2014 од 27.12.2016. године, у седници већа одржаној дана 26.01.2017. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована жалба туженог Републички завод за здравствено осигурање Београд - Филијала за Пчињски округ у Врању и пресуда Основног суда у Врању 5П.бр.3006/11 од 17.05.2013. године, **ПОТВРЂУЈЕ**.

Образложење

Првостепеном пресудом, ставом првим изреке, утврђено је према туженом да тужилац има право на повраћај средстава, односно плаћање трошкова за извршене операције на куковима у току јуна месеца 2004. године и фебруара 2005. године, у износу од 421.440,00 динара, те је обавезан да тужиоцу исплати износ од 192.480,00 динара са законском затезном каматом почев од 07.02.2005. године до коначне исплате и износ од 228.960,00 динара, са законском затезном каматом почев од 31.03.2005. године, до коначне исплате. Ставом другим изреке обавезан је тужени да тужиоцу на име трошкова парничног поступка исплати 185.900,00 динара.

Против наведене пресуде тужени је благовремено изјавио жалбу побијајући је из свих разлога прописаних чл.360. ЗПП са предлогом да се иста преиначи и одбије тужбени захтев тужиоца као неоснован.

Поступајући по жалби туженог, Апелациони суд у Нишу донео је пресуду 14Гж.бр.1997/13 од 05.12.2013. године, којом је преиначио пресуду Основног суда у Врању 5П.бр.3006/11 од 17.05.2013. године и одбио тужбени захтев тужиоца као неоснован.

Уставни суд РС је одлуком број Уж.бр.1804/2014 од 27.12.2016. године усвојио уставну жалбу тужиоца и утврдио да је пресудом Апелационог суда у Нишу Гж.бр.1997/13 од 05.12.2013. године повређено право подносиоца уставне жалбе на правично суђење зајемчено чл.32. ст.1. Устава РС. Истом одлуком поништена је пресуда Апелационог суда у Нишу и одређено да овај суд донесе нову одлуку о жалби тужиле изјављене против наведене пресуде Основног суда.

Испитујући побијану пресуду у смислу чл.372. Закона о парничном поступку („Службени Гласник РС“ број 125/2004 и 111/2009) у вези чл.506. ст.1. ЗПП („Службени Гласник РС“ број 72/11) Апелациони суд је нашао да је жалба туженог неоснована.

Првостепена пресуда не садржи битне повреде одредаба парничног поступка из чл. 361. ст.2. тач. 1, 2, 5, 7 и 9 ЗПП, на које овај суд води рачуна по службеној дужности, као ни битне повреде одредаба парничног поступка из чл.361. ст.2 тач.12. ЗПП, на које се указује жалбом, јер су о битним чињеницама дати јасни и довољни разлози који нису противречни.

Према утврђеном чињеничном стању, на Институту за ортопедско хирушке болести

„Бањица“ тужиоцу је извршена уградња безцементне протезе на оба кука. Прва операција извршена је 21.06.2004. године, а друга 07.02.2005. године. Тужилац је о свом трошку набавио бесцементне протезе и код прве операције исту платио 192.480,00 динара, а код друге операције 237.800,00 динара. Решењем Фонда ПИО-Пчињски округ Врање нису му признати трошкови набавке инплантата – протезе кука у износу од 421.440,00 динара, са образложењем да је он оперисан на лични захтев, мимо листе чекања, те да тужени није у обавези да му надокнади ове трошкове. Републички завод за здравствено осигурање Београд је из истих разлога одбио тужиоцеву жалбу на првостепено решење. Према потврди Института за ортопедско хирушке болести „Бањица“ број 707/3 од 17.05.2005. године, ова здравствена установа располаже протезама кука за пацијенте који се оперишу по редоследу са листе чекања, а тужилац је ове протезе набавио на лични захтев и оперисан је мимо редоследа утврђеног на листи чекања. Према извештају овог института број 725/2 од 26.06.2007. године тужилац је упознат са обавештењем да ће сам сносити трошкове уградње протезе кука и да исте неће моћи да рефундира у филијали здравствене установе. Он је примљен на Институт 01.02.2005. године на стационарно лечење и након тога оперисан. На листи чекања за операцију налазио се под редним бројем 196. са датумом 07.02.2005. године. У лекарским извештајима др Мирослава Станојковића, ортопеда, од 26.02.2007. године и др Слађана Маринковића, специјалисте медицине рада, од 08.11.2010. године, констатовано је да се код тужиоца ради о дегенеративном обољењу са неизвесним исходом, да је тужилац трпео изузетно јаке болове, био је покретан само у кућном амбијенту, била му је неопходна помоћ у кући код обављања основних животних потреба, одржавања хигијене, кретања уз и низ степенице и слично, те је морало да дође до хитне уградње бесцементне протезе на оба кука. Према исказима сведока ББ, ГГ, ВВ, ДД и ЦЦ, тужилац је пре операције имао јаке болове отежано се кретао и његово здравствено стање било је тешко. Завод за судску медицину у Нишу дао је налаз и мишљење од 20.03.2012. године да су спроведене операције уградње протезе кукова код тужиоца свакако биле нужне и непоходне али не и хитне, из разлога што евидентно испољене промене, у склопу Бехтеревљеве болести на зглобовима оба кука, јесу у великој мери умањивале квалитет живота тужиоца и биле праћене субјективним тегобама (боловима) али исте нису непосредно витално угрожавале тужиоца, па самим тим нису ни изискивале хитну медицинску интервенцију. Хитне операцију у циљу уградње протезе кука јесу само оне у случајевима постојања прелома кука, док све остале запаљенске или дегенеративне промене на зглобовима, у које спада и Бехтеревљева болест, јесу у неком тренутку њихове еволуције нужне и непоходне али никако хитне.

Првостепени суд закључује да је тужбени захтев тужиоца основан, јер су операције које су над њим обављене биле хитне, нужне и неопходне, а што произилази из свих изведених доказа, а посебно извештаја лекара и налаза Завода за судску медицину у Нишу, те да би трошкови, које је тужилац сносио за куповину протеза, свакако пали на терет туженог да је тужилац морао да чека да се оперативни захват обави оног дана када је одређен на листи чекања, због чега нису испуњени услови за примену чл. 56. Закона о здравственој заштити.

Из потпуно и правилно утврђеног чињенично стање првостепени суд је донео правилну и закониту одлуку, међутим, са погрешним позивањем на одредбе материјалног права, што није од утицаја на другачију одлуку суда.

Наиме, првостепени суд се у побијаној пресуди позива на то да у конкретном случају није било места преимени одредаба чл. 56. Закона о здравственој заштити („Сл.гл.РС“, бр.107/2005, 109/2005, 57/2011,110/2012-одлука УС, 119/2012, 55/2013-решење УС,99/2014,123/2014-одлука УС, 106/2015, 10/2016) који прописује да за одређене врсте здравствених услуга, које се обезбеђују из средстава обавезног здравственог осигурања и које нису хитне, може се утврдити редослед коришћења, у зависности од медицинских индикација и здравственог стања осигураног лица, као и датум јављања здравственој установи, с тим да време чекања не може да буде такво да би угрозило здравље и живот осигураног лица. Међутим, није било места примени овог Закона, који је ступио на снагу 28.11.2005 године, већ Закона о здравственој заштити који је важио у моменту обављених захвата над тужиоцем („Сл.гл.РС“, бр.18/92, 26/93, 53/93, 67/93, 48/94, 25/96, 46/98, 54/99, 29/2001, 18/2002, 80/2002, 84/2004, 45/2005, 101/2005), којим није било уређено питање утврђивања редоследа коришћења здравствених услуга, тј. листа чекања, већ је чл.70. истог прописивао слободан избор лекара и установе у пружању здравствене заштите. При томе, Правилником о условима и начину остваривања права из здравственог осигурања („Сл.гл.РС“, бр.44/99, 37/2002, 62/2003, 1/2004, 43/2004, 44/2005, 109/2005, 68/2006), којим је чл. 9а утврђена листа чекања, и сношење трошкова лечења, тј. уградње материјала, од стране самог осигураног лица, уколико ова интервенција буде извршена мимо листе чекања, без могућности накнадне надокнаде тих трошкова, у периоду од 14.јануара до 1.јуна 2004 године, није било уређено утврђивање листе чекања.

Правилно је првостепени суд закључио, да су, с обзиром на чињеницу да је Институт за хирушко оперативне болести „Бањица“ из Београда, дана 21.06.2004 године и 07.02.2005 године

оперисао тужиоца, који је био осигураник туженог, којом приликом су му уграђене бесцементне протезе кука, наведене интервенције биле апсолутно неопходне и оправдане. Тужилац је сам финансирао набавку ових протеза у износу од 192.480,00 динара дана 24.05.2004. године и у износу од 228.960,00 динара дана 02.05.2005. године, који износ му тужени није надокнадио. Међутим, спорне операције код тужиоца, биле су медицински индиковане због исцрпљености сваког другог начина конзервативног лечења и изузетно тешког здравственог стања, а оперативно лечење заменом оболелих кукова тоталном протезом био је једини и неопходан вид ефикасног лечења, због чега он основано потражује од туженог да му, као осигуранику, накнади трошкове ортопедских помагала, које је сам финансирао.

При томе је тужилац, као осигураник туженог, због постојећих здравствених проблема са куковима упућен на стационарно лечење у наведени институт од стране лекарске комисије тужене Филијале. То што се код тужиоца није радило о хитном случају, у смислу ургентне медицине (механичке повреде и сл.) и што је тужилац користио здравствене услуге мимо листе чекања, набавивши сам протезе кука, не значи да он нема право на рефундацију трошкова набавке истих у висини колико је платио. Ово из разлога што важећи Закон о здравственој заштити, у моменту извршених операција, није предвиђао листе чекања, што је тужилац уплату за уградњу првог кука извршио у моменту када Правилником о условима и начину остваривања права из здравственог осигурања није било уређено утврђивање листе чекања, што је друга операција извршена према предвиђеном датуму са листе чекања на којој је био. У конкретном случају протезе које су уграђене тужиоцу не би оптерећивале средства Института „Бањица“ нити би умањивала права њихових пацијената на бесплатну уградњу протеза, а листа чекања односи се на установе и осигуранике матичне филијале која закључује уговор о финансирању здравствене заштите са том установом за сваку календарску годину, чиме обезбеђује становницима да по неком реду остварују право на бесплатну здравствену заштиту.

Стога се неосновано тужени у жалби позива на пропусте првостепеног суда у побијаној пресуди, а у смислу да није било места усвајању тужбеног захтева, са указивањем да оперативни захтеви на тужиоцу нису били хитни, иако су били неопходни, те да је он сам прихватио услове операција уз сопствено сношење трошкова и сагласност да му се они неће накнадно рефундирати.

Правилна је и одлука о трошковима јер је донета сходно одредбама чл.149. и 150.ЗПП,

према стварним и нужним трошковима, а што прихвата и овај суд.

Са изнетих разлога, одлучио је као у изреци пресуде, применом чл.375.ЗПП.

АПЕЛАЦИОНИ СУД У НИШУ дана 26.01.2017. године, 27Гж.бр.707/17

Записничар-судијски помоћник

Драгана Милиновић

Председник већа-судија

Данијела Николић

Судија известилац

Добрила Здравковић